

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av 61 § vägtrafiklagen för landskapet Åland.

1993-94

nr 46

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att vägtrafiklagen ändras så att skyldigheten att använda bilbälte utvidgas att omfatta samtliga personer som färdas i personbilar samt inskränks beträffande baksätespassagerare i paketbilar. Dessutom införs skyldighet för barn under tolv år att använda bilbarnstol eller bilbälteskudde i bilar utrustade med bilbälte.

Genom lagförslaget anpassas landskapslagstiftningen till EES-lagstiftningen om obligatorisk användning av bilbälten.

Lagförslaget skall träda i kraft så fort som möjligt.

MOTIVERING

1. Gällande lagstiftning

Vägtrafiklagen för landskapet Åland ((27/83) innehåller huvudsakligen regler för trafik på väg och för gångtrafik samt bestämmelser beträffande förare av fordon och om trafikövervakning.

I lagens 61 § 1 mom. åläggs den som färdas i person- eller paketbil på sittplats som är utrustad med bilbälte att använda bältet. I paragrafens 2 mom. tillåts den som är kortare än 150 centimeter att istället för bilbälte använda annan säkerhetsanordning. Undantag från skyldigheten att använda bilbälte regleras i paragrafens 4 mom. Undantaget gäller bland annat vid färd på vissa områden, när det föreligger medicinska hinder och för taxi- och busschaufförer.

2. EES-avtalet

I EES-avtalets tilläggs paket ingår ett EG-direktiv om skyldighet för medlemsstaterna att sätta i kraft de författningar som är nödvändiga för att införa obligatorisk användning av bilbälte och av fasthållningsanordningar för barn i person- och paketbilar försedda med bilbälten (91/617//EEG).

Direktivet gäller personbilar, framsäte i bussar med en totalvikt av högst 3,5 ton och i framsäte i paketbilar med en totalvikt av högst 3,5 ton. Enligt artikel 2 i direktivet skall medlemsstaterna se till att förare och passagerare använder bilbälten eller är fastspända med en godkänd fasthållningsanordning om de använda sätena är försedda med sådan utrustning. Baksätesspassagerare skall i första hand använda de säten som har sådana bälten eller anordningar. Dessutom skall medlemsstaterna se till att barn under 12 år med en kroppslängd under 150 cm färdas i bältesförsedda säten och är fastspända med en godkänd fasthållningsanordning som passar till barnets längd och vikt. En fasthållningsanordning för barn som är godkänd i en medlemsstat skall vara tillåten att använda också i de övriga staterna i avvaktan på harmoniserade gemenskapsstandarder.

Trots bestämmelserna i artikel 2 får medlemsstaterna tillåta att barn som fyllt tre år spänns fast med bilbälten eller andra fasthållningsanordningar som är godkända för vuxna samt skall medlemsstaterna tillåta att barn under tre år som använder baksäten inte är fastspända med en fasthållningsanordning som är anpassad för deras längd och vikt om barnen färdas i ett fordon som saknar en sådan anordning.

Behöriga myndigheter i medlemsstaterna kan bevilja undantag av starka medicinska skäl. Med kommissionens samtycke får medlemsstaterna bevilja andra undantag för att ta hänsyn till vissa förhållanden eller omständigheter.

3. Utvärdering av nuläget

Direktivet motsvarar huvudsakligen bestämmelserna om användning av bilbälte i 61 § vägtrafiklagen. För att anpassa landskapslagstiftningen till EG-direktivet måste skyldigheten att använda bilbälte inskränkas beträffande baksäten i paketbilar samt utvidgas när det gäller framsäten i minibussar samt för baksätespassagerare och förare i taxibilar. En åldersgräns på tolv år för användande av barnstol och liknande fasthållningsanordningar måste införas. Dessutom måste reglerna om hur barn skall färdas i bil ändras så att barn skall vara fastspända i en fasthållningsanordning anpassad till deras längd och vikt om bilen är försedd med bilbälten.

Möjligheten för medlemsstaterna enligt artikel 6 i direktivet att med kommissionens samtycke, i EES-sammanhang med ESA's samtycke, bevilja andra undantag än av medicinska skäl uppfattar landskapsstyrelsen så att det inte är fråga om att i varje enskilt fall inhämta ESA's samtycke utan att det skall vara möjligt att i landskapslagstiftningen direkt befria vissa grupper eller undanta vissa trafikområden från bilbältesanvändning. Landskapsstyrelsen kommer att i landskapsförordning utfärda bestämmelser om undantag från skyldigheten att använda bilbälte som är anpassade till de krav ESA uppställer.

4. Förslagets verkningar

Kravet om användande av barnstol eller annan fasthållningsanordning anpassad till barnets längd och vikt innebär en kostnad för de fordonsägare som inte enbart tillfälligt skjutsar barn och som saknar sådan fasthållningsanordning i fordonet. Lagförslaget medför inte några kostnader för landskapet eller kommunerna.

Lagförslaget torde öka trafiksäkerheten för barn.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

LANDSKAPSLAG
om ändring av 61 § vägtrafiklagen för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut ändras 61 § vägtrafiklagen den 25 juli 1983 för landskapet Åland (27/83), sådan den lyder i landskapslagen den 30 mars 1988 (23/88), som följer:

61 §

Användning av bilbälte.

Den som färdas

1) i personbil,

2) i paketbil, med undantag i baksäte, eller

3) i buss med en totalvikt på högst 3,5 ton som inte har särskilt konstruerade platser för stående passagerare, med undantag i baksäte, skall sitta på en sittplats som är utrustad med bilbälte om sådan plats är tillgänglig och använda bältet.

Barn under 12 år som är kortare än 150 centimeter och som färdas i person- eller paketbil skall sitta på en sittplats som är utrustad med bilbälte om sådan plats är tillgänglig och skall använda en godkänd barnstol eller annan fasthållningsanordning som passar till barnets längd och vikt. Om barnet färdas tillfälligt i ett fordon i vilket någon särskild fasthållningsanordning inte medförs skall barnet istället använda bilbältet när det är möjligt. Fasthållningsanordningen skall vara godkänd av landskapsstyrelsen eller av en behörig myndighet i en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas inte på barn under tre år vilka färdas i baksätet i person- eller paketbil som saknar fasthållningsanordning som passar barnets längd och vikt.

Förare skall se till att barn under 15 år använder bilbältet eller en godkänd fasthållningsanordning som passar till barnets längd och vikt. Om barnets vårdnadshavare färdas tillsammans med barnet, svarar dock denne för att bilbältet eller fasthållningsanordningen används.

Skyldigheten att använda bilbälte eller godkänd fasthållningsanordning gäller inte personer som enligt intyg av Ålands hälso- och sjukvård beviljats undantag av starka medicinska skäl. Motsvarande intyg av en behörig myndighet i en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall gälla även i landskapet. Giltighetstiden skall anges i intyget och intyget skall medföras vid färd.

Genom landskapsförordning kan landskapsstyrelsen besluta

1) om andra undantag än de som anges i 5 mom. för att ta hänsyn till särskilda fysiska förhållanden eller särskilda omständigheter av begränsad varaktighet eller för att göra det möjligt att effektivt fullgöra vissa yrkesmässiga funktioner eller för att säkerställa att polis eller räddningstjänster kan utföra sitt arbete på ett tillfredställande sätt samt

2) om innehållet i ett intyg som avses i 5 mom.

Denna lag träder i kraft den . _____

Mariehamn den 13 september 1994

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

Lagberedningssekreterare

Tomas Lundberg

LANDSKAPSLAG
om ändring av 61 § vägtrafiklagen för landskapet Åland

I enlighet med lagtingets beslut ändras 61 § vägtrafiklagen den 25 juli 1983 för landskapet Åland (27/83), sådan den lyder i landskapslagen den 30 mars 1988 (23/88), som följer:

Gällande lydelse

61 §

Användning av bilbälte.

Den som färdas i person- eller paketbil på sittplats som är utrustad med bilbälte skall använda bältet.

Den som är kortare än 150 centimeter får, istället för att använda bilbälte, färdas i barnstol eller annan säkerhetsanordning. Han får även, om han inte sitter på en bälteskudde, använda endast bilbältets höftdel. Barnstol och bälteskudde skall vara av modell som landskapsstyrelsen godkänt.

Föreslagen lydelse

61 §

Användning av bilbälte.

Den som färdas

1) i personbil,

2) i paketbil, *med undantag i baksäte, eller*

3) i buss med en totalvikt på högst 3,5 ton som inte har särskilt konstruerade platser för stående passagerare, med undantag i baksäte, *skall sitta på en sittplats som är utrustad med bilbälte om sådan plats är tillgänglig och använda bältet.*

Barn under 12 år som är kortare än 150 centimeter och som färdas i person- eller paketbil skall sitta på en sittplats som är utrustad med bilbälte om sådan plats är tillgänglig och skall använda en godkänd barnstol eller annan fasthållningsanordning som passar till barnets längd och vikt. Om barnet färdas tillfälligt i ett fordon i vilket någon särskild fasthållningsanordning inte medförs skall barnet istället använda bilbältet när det är möjligt. Fasthållningsanordningen skall vara godkänd av landskapsstyrelsen eller av en behörig myndighet i en stat som har anslutit sig till avtalet om det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bestämmelserna i 2 mom. tillämpas inte på barn under tre år vilka färdas i baksätet i person- eller paketbil som

Förare skall se till att barn under 15 år använder bilbältet eller färdas i en skyddsanordning som är lämplig med hänsyn till barnets storlek. Om barnets vårdnadshavare färdas tillsammans med barnet, svarar dock denne för att bilbältet eller skyddsanordningen används.

Skyldigheten att använda bilbälte gäller inte

- 1) när fordonet står stilla,
- 2) vid backning,
- 3) vid färd på isväg, inom parkeringsplats, servicestationområde, verkstadsområde eller liknande område,
- 4) när medicinska eller andra särskilda hinder föreligger,
- 5) den som inte kan använda bilbälte på grund av att det i bilen finns fler passagerare än monterade bälten,
- 6) föraren samt passagerare som färdas i baksätet i fordon som används för yrkesmässig personbefordran, eller
- 7) den som färdas i fordon vilket används i polisens tjänsteuppdrag om användningen av bilbälte kan förorsaka fara eller avsevärd olägenhet.

Landskapsstyrelsen kan beträffande befordran av skolelever utfärda föreskrifter som avviker från bestämmelserna i 4 mom. 5 och 6 punkterna.

saknar fasthållningsanordning som passar barnets längd och vikt.

Förare skall se till att barn under 15 år använder bilbältet eller en godkänd fasthållningsanordning som passar till barnets längd och vikt. Om barnets vårdnadshavare färdas tillsammans med barnet, svarar dock denne för att bilbältet eller fasthållningsanordningen används.

Skyldigheten att använda bilbälte eller godkänd fasthållningsanordning gäller inte personer som enligt intyg av Ålands hälso- och sjukvård beviljats undantag av *starka* medicinska skäl. Motsvarande intyg av en behörig myndighet i en stat som har anslutit sig till avtalet om det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall gälla även i landskapet. Giltighetstiden skall anges i intyget och intyget skall medföras vid färd.

Genom landskapsförordning kan landskapsstyrelsen besluta

1) om andra undantag än de som anges i 5 mom. för att ta hänsyn till särskilda fysiska förhållanden eller särskilda omständigheter av begränsad varaktighet eller för att göra det möjligt att effektivt fullgöra vissa yrkesmässiga funktioner eller för att säkerställa att polis eller räddningstjänster kan utföra sitt arbete på ett tillfredställande sätt samt

2) om innehållet i ett intyg som avses i 5 mom.

Denna lag träder i kraft den .